

**Viertolan yhtenäiskoulun pedagoginen suunnitelma
12/2022**

Vantaa

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	5
2. Arvot ja oppimiskäsitys	6
3. Opettajuus, aikuisuus ja oppiva yhteisö	7
4. Oppimisympäristö	8
4.1. Toimintakulttuuri	8
4.1.1. Yhteisopettajuus	9
4.1.2. Yhdessä oppiminen/yhteisöllisyys	9
4.1.3. Oppilaiden osallisuus	9
4.1.4. Ilmiölähtöisyys	9
4.1.5. Turvallisuus	10
4.1.6. Luottamus ja avoimuus	10
4.1.7. Tieto- ja viestintäteknologia	10
4.1.8. Ulkona opiskelu	11
4.1.9. Koulun aikuiset esimerkkinä ja yhteiset oppilaat	11
4.1.10. Kielikylpy	11
4.1.11. Erilaisuuden arvostaminen ja huomioiminen	11
4.2. Koulu asuinalueen sydämenä, yhteistyökumppanit ja muut oppimispaikat	12
4.2.1. Liikuntasali	12
4.2.2. Lava ja ruokasali	13
4.2.3. Koulun piha	13
4.2.4. Ulkoisten toimijoiden tavaroiden säilytys	13
4.2.5. Palaverit	13
4.3. Soluista ja moduuleista koostuva monitoiminen rakennus ja tilasijoittelu	14
4.3.1. Oppimisalueet soluperiaatteella	14
4.3.2. Erityisyydet on huomioitava solujen ja tilojen sijoittelussa	15
4.3.3. Säilytysratkaisut	15
4.3.4. Materiaalit, akustiikka ja valaistus	15
4.3.5. Varusteet	16
4.3.6. Alakoulu	17

4.3.7. Yläkoulu	17
4.3.8. Pienryhmät, erityisopetus, kielikylpy ja polikliininen opetus	17
4.3.8.1. Pienryhmät ja erityisopetus	17
4.3.8.2. Kielikylpy	18
4.3.9. Oppiaineet	19
4.3.9.1. Musiikki	19
4.3.9.2. Taito- ja taideainetilat sekä STEAM	20
4.3.9.3. Luonnontieteet	21
4.3.9.4. Kotitalous	22
4.3.9.5. Liikunta	23
4.3.9.6. Kielet	24
4.3.10. Oppilashuolto	24
4.3.11. Henkilöstötilat	25
4.3.12. Hallinto	26
4.3.13. Yhteiset tilat	26
4.3.13.1. Ruokala	27
4.3.13.2. Lava	28
4.3.13.3. Kirjasto	29
4.3.13.4. Oppilaskunta	29
4.3.13.5. Siivous ja kunnossapito	29
4.4. Opetusteknologia	30
4.4.1. Henkilökohtaiset ja lainattavat laitteet	30
4.4.2. Esitysteknologia	31
4.4.3. Lavan teknologia	32
4.4.4. Säilytys ja lataus	32
4.4.5. Teknologian käyttö kodin ja koulun yhteistyössä	33
4.5. Koulun piha	33
5. Koulupäivän rakenteen kuvaus	34
6. Johtaminen	35
7. Tarinat	36

1. Johdanto

Viertolan koulu on tällä hetkellä 790 oppilaan alakoulu, jossa on noin 30 yläkoulun oppilasta polikliinisen opetuksen puolella. Koulussamme on useita erityispiirteitä; ruotsin kielikylpyluokat 1.-6.vuosiluokilla sekä vammaisopetuksen että polikliinisen opetuksen luokkia. Opetustilat jakautuvat neljään eri rakennukseen ja kahteen opetuspisteeseen, jotka ovat noin 300 m päässä toisistaan (Liljatie opetuspiste osoitteessa Liljatie 2 ja Jokirannan opetuspiste osoitteessa Viertolankuja 1).

Tikkurilan alueen oppilasmäärän kasvun ja jatkuvan lisärakentamisen vuoksi tulee Viertolan koulu kasvamaan Liljatie opetuspisteen peruskorjauksen ja laajennusosan rakentamisen myötä noin 950 oppilaan yhtenäiskouluksi. Koska Jokirannan opetuspiste tulee jatkamaan osana Viertolan yhtenäiskoulua, tullaan tarvitsemaan myös Jokirannan opetuspisteen opetustilojen päivittämistä päärakennuksen osalta.

Koulun henkilökunnasta koottiin Viertolasta yhtenäiskoulu-työryhmä (Yhko), johon kutsuttiin mukaan kaikki yhtenäiskoulun suunnittelusta kiinnostuneet henkilöt. Mukaan suunnittelutyöhön lähti peräti 13 opettajaa rehtorin lisäksi. Tämän ryhmän sisältä koottiin Pyhko-ryhmä, jonka tehtävänä oli osallistaa koko henkilökunta ja oppilaat pedagogisen suunnitelman tekoon. Lisäksi Pyhko on koonnut ja kirjoittanut tämän pedagogisen suunnitelman. Pyhko -ryhmässä on rehtorin lisäksi neljä opettajaa.

Yhko-ryhmä aloitti työnsä lukemalla vantaalaisten koulujen aiemmin tekemiä pedagogisia suunnitelmia. Tämän jälkeen toteutettiin useita kouluvierailuja, joissa tutustuttiin uusiin/remontoituihin koulurakennuksiin ja uudistuneisiin toimintakulttuureihin (Hämeenkyön, Rajatorpan, Leppäkorven ja Ilolan koulu). Lisäksi ryhmä kokosi kyselyillä mielipiteitä, toiveita ja ajatuksia yhtenäiskoulun suunnittelusta, toimintakulttuurista ja tiloista henkilökunnalta sekä oppilailta. Tämä pedagoginen suunnitelma kirjoitettiin näiden vastausten pohjalta.

Yhko-ryhmän tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että Viertolan uudet ja nykyiset tilat mahdollistavat yhdessä muuntojoustavat ja monikäyttöiset uuden oppimisen periaatteiden mukaiseen käyttöön tulevat yhtenäiskoulun oppimisen tilat. Pedagogisen suunnitelman tarkoituksena on kuvata tulevan Viertolan yhtenäiskoulun arvoja, toimintakulttuuria ja pedagogisia ratkaisuja.

Viertolan peruskorjauksen ja laajennusrakentamisen tavoitteena ovat tehokas, toimiva ja muuntojoustava tilankäyttö, jossa otetaan huomioon koulumme erityisyydet, yhteisopettajuuden ja opetuksen eriyttämisen tukeminen, terve sisäilma ja yhteisöllisyys.

Koulumme yhteisöllisyys ulottuu koko Viertolan alueen asukkaiden yhteisen hyvinvoinnin parantamiseen.

2. Arvot ja oppimiskäsitys

Viertolan koulun toiminta perustuu Vantaan yhteiselle arvopohjalle:

- Avoimuus tarkoittaa päätöksentekomme ja koko toimintakulttuurimme läpinäkyvyyttä. Olemme avoimuuden edelläkävijöitä. Kuuntelemme, kohtaamme ja jaamme tietoa.
- Rohkeus on uskallusta nousta tulevaisuuden suunnannäyttäjäksi. Pidämme yllä kokeilemisen kulttuuria, jossa toimimme ennakoluulottomasti ja haastamme totutut tavat.
- Vastuullisuus tarkoittaa hyvän elämän turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville.
- Yhteisöllisyys on osallisuutta, luottamuksen ja yhteishengen luomista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Näistä näkyvimmiä henkilökunta nosti yhteisöllisyyden ja avoimuuden. Yhdessä tekeminen, arvostava vuorovaikutus, sitoutuminen yhteisiin sopimuksiin ja koko yhteisön (henkilökunta, oppilaat, huoltajat) hyvinvoinnista huolehtiminen ovat keskeinen osa toimintakulttuuriamme. Henkinen hyvinvointi on terveen kasvun ja oppimisen edellytys, johon kouluviihtyvyydellä voidaan vaikuttaa. Oppilaiden ja henkilökunnan viihtyvyyteen ja tilojen luomaan kiireettömyyden tunnelmaan tulee kiinnittää huomiota suunnittelussa.

Jokainen koulun aikuinen ja oppilas vaikuttaa omalta osaltaan yhteiseen henkiseen hyvinvointiin. Haluamme huomata hyvää ja tunnistaa omia ja muiden vahvuuksia. Luottamuksellisen ja avoimen ilmapäiriin myötä emme pelkää virheiden tekoa, vaan tiedämme oppivamme niistä ja kehittyvämme entistä paremmiksi ja vahvemiksi yhdessä. Viertolan koulussa

kaikki koulun aikuiset osallistuvat kasvatustyöhön ja toimivat esimerkkinä oppilaille joka hetki.

Pedagoginen välittävä aikuisuus, (pedagoginen rakkaus) on tärkeä osa toimintakulttuuriamme. Sillä tarkoitetaan koulun aikuisen kykyä välittää oppilaasta pedagogisella tavalla. Aikuinen tukee oppilasta ja hyväksyy tämän omana itsenään, auttaa häntä kehittymään ja haluaa vahvasti nähdä sen kaiken potentiaalin, joka oppilaassa piilee. Se on aitoa läsnäoloa, välittämistä oppilaasta ja hänen kehittämisestään.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perustana on käsitys siitä, että oppilas on aktiivinen toimija. Oppilasta kasvatetaan ottamaan vastuuta oppimisestaan ja toimimaan yhteistyössä rinnakkaisluokkien ja koko kouluyhteisön kanssa.

Viihtyisän ja turvallisen koulurakennuksen avulla on koko kouluyhteisön mahdollista saavuttaa aitoa oppimisen iloa. Oppilaiden positiivinen suhtautuminen omaan oppimiseensa on elinikäisen oppimisen edellytys. Viertolan koulun suunnittelussa oppilaan mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimiseensa tulee huomioida luoden erilaisia oppimisen tiloja. Oppimisympäristön konkreettinen hyödyntäminen oppimisessa, sekä mahdollisuus vaikuttaa sen toiminnallisuuteen, viihtyvyyteen ja estetiikkaan luo ympäristön, jossa oppimisen ilo on osa jokaista koulupäivää.

3. Opettajuus, aikuisuus ja oppiva yhteisö

Viertolan koulussa tärkeäksi koetaan oikeudenmukaisuus, vastuullisuus, turvallisuus ja hyvántahtoisuus. Lähtökohtana kaikelle toiminnalle on pedagoginen välittävä aikuisuus, (pedagoginen rakkaus). Oppilaiden kohtaaminen ja yksilöiden huomaaminen sekä vahva oppilaantuntemus aine- ja luokkarajojen yli koetaan tärkeäksi. Koulun kaikki aikuiset toimivat esimerkkinä oppijoille ja toisilleen. Lisäksi Viertolassa arvostamme ekologisuutta, tasa-arvoa ja esteettisyyttä. Viertolassa toimitaan yhdessä sovitulla tavoilla. Kaikki aikuiset ovat yhtä tärkeitä ja kaikki oppilaat ovat yhteisiä. Viertolassa vastuuta jaetaan ja luotetaan toisten aikuisten tapaan hoitaa asioita. Viertolassa tukea saa kollegoilta ja johdolta. Kasvatusvastuun jakaminen huoltajien kanssa ja tiivis yhteydenpito koteihin on tärkeää.

Viertolan koulussa arvostetaan vahvaa tiimi- ja työparityöskentelyä. Yhteistyötä halutaan kehittää yli aine- ja luokka-asterajojen. Yhteistyö tukee mm. henkilöstön työssäjaksamista ja

viihtyvyyttä. Viertolassa panostetaan hyvään ja turvalliseen työskentelyilmapiiriin, jossa on tilaa kehittyä ja oppia virheistä. Uudessa oppimisympäristössä onnistutaan yhteistyöllä. Opettajuuden jakaminen opetushenkilöstön kesken antaa kullekin myös mahdollisuuden hyödyntää omia vahvuuksiaan. Henkilöstön on mahdollista osallistua täydennyskoulutuksiin ja kehittää omaa osaamistaan. Mentorointia käytetään osana yhteisöllisen toimintakulttuurin luomista.

Pedagogisina menetelminä Viertolan koulussa käytetään opettajajohtoisten menetelmien rinnalla yhteisöllisen ja ilmiölähtöisen oppimisen menetelmiä, vertaisoppimista ja leikkiä. Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen tukevat turvallisen ja yhteisöllisen ilmiöympäristön tukemista koulussa. Lähtökohtana Viertolan toiminnassa on valmistaa oppijoita elämään: resilienssin, itsetunnon, pettymysten sietokyvyn, omien vahvuuksien tunnistamisen vahvistamista. Oppijoiden väliseen aktiivisuuteen, luovuuteen ja yhteistyöhön kannustetaan. Kielitietoisuus huomioidaan koulun toimintakulttuurissa.

Jokaisen opettajan opettajuutta arvostetaan. Omaan ja toisten ammattitaitoon sekä pedagogiseen osaamiseen luotetaan. Oman toiminnan raamit (opetussuunnitelma, oma tietotaito, resurssit ja ihmiset) ymmärretään. Itselle ja toisille osoitetaan kunnioitusta ja armollisuutta.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö ja kasvatuskumppanuus on osa Viertolan koulun toimintaa. Vanhemmat sitoutetaan uuden koulun toimintakulttuuriin ja huolehditaan hyvästä tiedonkulusta esimerkiksi vanhempainiltoin, kyselyin ja keskusteluin. Vanhemmat ovat mukana suunnittelemassa ja arvioimassa uutta toimintakulttuuria. Vanhempainilloissa suositetaan avointa vuorovaikutusta, toiminnallisuutta ja yhdessä tekemistä. Viertolan vanhempainyhdistys on aktiivisesti mukana koulun arjessa.

4. Oppimisympäristö

4.1. Toimintakulttuuri

Viertolan koulun toimintakulttuuri rakentuu yhteisopettajuudesta, yhdessä oppimisesta, oppilaiden osallisuudesta, ilmiölähtöisyydestä, ulkona opiskelusta, turvallisuudesta, luottamuksesta ja avoimuudesta. Koulun aikuiset toimivat esimerkkinä ja kaikki oppilaat ovat yhteisiä. Erilaisuutta arvostetaan ja se huomioidaan koulun toiminnassa. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään opettamisen ja oppimisen apuna tarkoituksenmukaisesti.

4.1.1. Yhteisopettajuus

- vuosiluokittaiset muunneltavat tilat
- eriytettävät tilat vuosiluokkien oppimisalueiden yhteydessä
- toisiinsa yhdistettävät tilat, pienistä isoja ja isoista pieniä
- samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt
- tarpeeksi työskentelytiloja myös iltapäiville, kun osa vielä opettaa
- tarpeeksi suunnittelutyöhön aikaa
- yhteneväiset lukujärjestykset
- jakotunnit: huomioitava, että tuolloin opetustilat käytössä pidempiä aikoja päivästä
- yläkoulun aineenopettajille oppiainesolut; lumasolu, taidesolu, kielisolu
- myös laaja-alaisille erityisopettajille ja suomi toisena kielenä opettajille työtilat soluihin, ei erillään

4.1.2. Yhdessä oppiminen/yhteisöllisyys

- 3 vuosiluokkaa (noin 400 henkeä) mahtuu yhteiseen tilaan koulun yhteisiin tapahtumiin samaan aikaan (mahdollistaisi, että juhlat yms. toteutettavissa 2-3 osassa)
- tarpeeksi isot ja viihtyisät taukotilat sekä koulun aikuisille että oppilaille
- yhteiset toimintatavat ja niiden tukeminen koulun kaikissa toimintapisteissä
- yhteistyö opetuspisteiden sisällä ja välillä
- tiloja tarpeeksi niin, että päivän aikataulut mahdollistavat muiden kohtaamisen
- kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen: yhteistä tilaa koulun vanhempainilloille (noin 400 henkilölle) ja tapaamisille vanhempien kanssa (eriyttämistilojen käyttö iltapäivisin)
- yhteistyötä oppiainerajat ja luokkatasorajat ylittäen

4.1.3. Oppilaiden osallisuus

- oppilaiden suunnittelemaa tapahtumia koko koululle
- oppilaiden kuuleminen arkipäiväisissä asioissa
- oppilaskuntatoiminnan: tilat kokouksille, yhteisille tapahtumille
- tutor-toiminta vuosiluokkien välillä
- oppilastyöt esille: ripustuskiskoja, ilmoitustauluja ja infotv
- välkkäritoiminta: välkkäritoiminnan tavaroiden säilytys ja lainauspiste
- ruokala-apulaisuus
- saman syötteen info-tv molemmissa opetuspisteessä ja kaikissa toimipisteissä, ja mahdollisuuksien mukaan myös opetuspistekohtaiset info-tv-syötteen

4.1.4. Ilmiölähtöisyys

- koko koulun yhteisiä teemoja: teemapäivät/teemaviikot
- koulun yhteisten opetusvälineiden säilytys: materiaalit helposti saavutettavissa käytävien kautta
- muunneltavat ja joustavat tilat: mahdollisuus yhteistyöhön oppiainerajat ja

luokkatasorajat ylittäen

- turvalliset fyke-tilat
- yhteissuunnittelu-aikaa ja tiloja työpareille tai tiimeille soluissa
- oppiaineraajat ylittäviä tehtäviä

4.1.5. Turvallisuus

- pienten ja isojen oppilaiden toimiminen turvallisesti yhdessä: pienten ja isojen solut ja välituntialueet mahdollisuuksien mukaan erillään ja samalla mahdollistaen yhteinenkin tekemisen välituntisin (kummitoiminta ala-yläkoulu)
- yhteiset toimintatavat koko koulussa
- oppimisympäristön turvallisuus: ei pitkiä sokkeloisia käytäviä, näköyhteys tilasta toiseen, valvonta, tilat lähekkäin
- välituntialue suhteessa oppilasmäärään huomioitava
- erilaisia ulkoaktiviteetteja eri-ikäisille lapsille ja nuorille, liikunnallista tekemistä välituntisin, myös yläasteikäisille
- tilojen valoisuus
- terveellinen ja turvallinen sisäilma: esimerkiksi kasvillisuuden lisääminen ja ilmanvaihdon riittävyys
- ergonomia
- melutaso: riittävä äänenvaimennus, huom. ruokala
- tavaroiden säilytys turvallisesti: vaatteet, kengät, reput
- arjen reitit ja aikataulut: vähemmän tunkua, enemmän turvallisuutta, lattiateippaukset "sairaalamalliin"
- selkeät toimintatavat, toimivat tilat ja kulkureitit ulos- ja sisäänsuojautumisessa, esteettömät uloskäynnit

4.1.6. Luottamus ja avoimuus

- yhteiskäyttötilat huomioitava
- viestintä toimivaa eri tahojen välillä: johto, henkilöstö, oppilaat, huoltajat, opetuspisteet
- mahdollisuus vaikuttaa koulun rakenteeseen ja päätöksiin
- jokaiselle oppilaalle löytyy koululta turvallinen aikuinen: henkilöstöhuoneen sijoittelu
- oppilashuoltoryhmän tilojen sijoittelu: oma sisäänkäynti ja erillinen odotustila, yksityisyyden suoja

4.1.7. Tieto- ja viestintäteknologia

- mahdollistaa joustavat oppimisympäristöt ja monipuoliset työtavat
- käyttäjäystävällisyys
- langattomuus ja muunneltavuus
- tekniikan integroituminen koulun tiloihin toimivasti ja sujuvasti
- internetin kattavuus talossa
- säilytys- ja latausratkaisut
- pistorasioiden riittävyys
- kaikissa luokissa yhteneväiset perusvälineet: dokumenttikamera, tykki ja valkoinen tussitaulu tai älytaulu, johon koneen voi kytkeä ilman tykkiä

- toimiva äänentoisto ja valaistus juhliin
- opettajille omat kannettavat, jotka liitetään opetustilaan siellä työskennellessä

-

4.1.8. Ulkona opiskelu

- pedagogiset syyt edellä (ei tilansäästösyistä)
- ulko-opiskeluvälinevarasto
- pedagogisia maalauksia asfalttiin
- pöytäryhmiä ja penkkejä
- ulkoauditorio opetustuokioiden pitämiseen
- koulupuutarha
- säävaraus: katos
- ulkoliikuntapaikat/-välineet: mm. ulkokuntosali, koripallo, jalkapallo

4.1.9. Koulun aikuiset esimerkkinä ja yhteiset oppilaat

- kaikki kasvattavat kaikkia: yli luokkarajojen, oppiainerajojen ja virkanimikkeiden
- yhteinen toimintakulttuuri
- vastuullisen ja kestävän elämäntavan mallintaminen
- myönteinen ja ystävällinen oppilaita arvostava kohtaaminen
- tiimiopettajuuden tukeminen: tilat lähekkäin, yhdessä toimivat ryhmät, yhteisopettajuus ja samanaikaisopetus mahdollista, oppilaantuntemus lisääntyy

4.1.10. Kielikylpy

- yhteistyö mahdollistettava kielikylvyn kesken ja oman luokka-asteen kanssa
- kielikylpyeskarit ja -viskarit lähelle kielikylvyn alkuopetusryhmää
- luokkien sijoittelussa huomioitava yhteistyöparit
- resurssien mitoitus
- yhteisten oppituntien mahdollistaminen: muunneltavuus ja joustavuus tiloissa
- eriyttämiseen sopivia tiloja ja yhteistyötiloja

4.1.11. Erilaisuuden arvostaminen ja huomioiminen

- kielitietoiset toimintatavat
- koulun erityisyydet osana arkea: yhtenäiset ja kaikkia tukevat toimintatavat ja tilat
- tarpeeksi tiloja oman uskonnon ja oman äidinkielen opetukseen
- sukupuolineutraalit vessat
- riittävästi jakotiloja

- hyvistunnit ja keskustelut

4.2. Koulu asuinalueen sydämenä, yhteistyökumppanit ja muut oppimispaikat

Koulu on kohtaamisten, ruokailun, esitystilaisuuksien ja rennon yhdessäolon paikka koulun oppilaille ja henkilökunnalle sekä koulun ulkopuolisille toimijoille.

Viertolan koulussa toimii perusopetuksen lisäksi säännöllisesti iltapäiväkerho ja Tikkurilan Palloseura. Lisäksi koulun tilat ovat erikseen varattavissa muihin tilaisuuksiin.

Viertolan koulu on ensisijaisesti koulu, jonne muut toimivat ovat tervetulleita ja voivat käyttää yhteisiä tiloja. Tilojen suunnittelussa tulee huomioida turvallisuus, kulku ja tavaroiden säilytys ilta- ja viikonlopputoimijoiden osalta.

Koulumme yhteisöllisyys ulottuu koko Viertolan alueen asukkaiden yhteisen hyvinvoinnin parantamiseen. Koulun toiminta perustuu luottamukseen ja avoimuuteen. Yhteiskäyttötilojen tulee olla kaikkien helposti saavutettavissa ja lähinnä uloskäyntejä olevat tilat ovat sopivampia julkisiksi yhteiskäyttötiloiksi. Tilat tulee suunnitella siten, että sama oppimisen tila toimii päivän eri aikoina oppimisen monipuolisena, muunneltavana tilana, neuvottelutilana, henkilökunnan työtilana ja lähiympäristössä asuvien kuntalaisten tilana.

4.2.1. Liikuntasali

Viertolan koulun liikuntasalia käyttää perusopetuksen lisäksi esimerkiksi Tikkurila-Seura. Salimme toimii Tiksin koripallojoukkueiden kotikenttänä ja he järjestävät usein turnauksia ja leirejä koulujen loma-aikoina. Tikkurila-Seuralla tulee olla omat lukitut säilytystilat.

Liikuntasaliin tulee olla pääsy erillisellä avaimella, joka ei toimi koulun muihin tiloihin. Koulun omat liikuntavälineet on mahdollista lukita erilliseen varastoon/kaappeihin. Ne tavarat, joiden käytöstä on erikseen sovittu ilta- ja viikonlopputoimijoiden kanssa on varastoitu erikseen ja niihin on pääsy samalla avaimella kuin liikuntasaliin.

Pukuhuoneissa on wc:t ja suihkutiloissa suihkut on jaettu siten, että oppilaan haluama yksityisyys on turvattu, esim. suihkuseinäkkeillä, ovellisilla suihkukopeilla tai jollain muulla ratkaisulla. Perinteisten tyttöjen ja poikien pukukoppien lisäksi tiloissa on vähintään yksi erillinen pukeutumis- ja suihkutila, joka mahdollistaa esim. muunsukupuolisen oppilaan peseytymisen leimautumatta.

Liikuntasalin yhteydestä löytyy siivousvälineet ja ensiaputarvikkeet myös ilta- ja viikonlopputoimijoiden käyttöön.

4.2.2. Lava ja ruokasali

Viertolan koulun lava on ollut muun muassa orkesterikäytössä. Tilaa on mahdollista myös varata erikseen.

Lavalle ja ruokasaliin tulee olla pääsy erillisellä avaimella, joka ei toimi koulun muihin tiloihin.

Koulun omat musisointivälineet on mahdollista lukita erilliseen varastoon/kaappeihin.

Ne tavarat ja soittimet, joiden käytöstä on erikseen sovittu ilta- ja viikonlopputoimijoiden kanssa on varastoitu erikseen ja niihin on pääsy samalla avaimella kuin lavalle ja ruokasaliin.

Lavan ja ruokasalin yhteydessä tulee olla saatavilla siivousvälineet ja ensiaputarvikkeet myös ilta- ja viikonlopputoimijoiden käyttöön.

4.2.3. Koulun piha

Koulun piha on koulupäivän aikana koulun käytössä. Iltaisin ja viikonloppuisin koulun piha on tarkoitettu kaikkien lähialueen asukkaiden ja toimijoiden iloksi.

Koulun pihalta löytyy monipuolisesti urheiluun kannustavia kiinteitä välineitä kaikkien käyttöön.

Esimerkiksi koko alueen ulkokuntosali, koripallokenttä, jalkapallokenttä, kiipeilyteline, maatrampoliini, ym. Kiinteiden liikuntavälineiden kunnossapito ja huolto olisi hyvä sopia yhdessä Vantaan liikuntatoimen kanssa, sillä välineet ovat kunnan asukkaiden käytössä koulupäivän ulkopuolisen ajan.

4.2.4. Ulkoisten toimijoiden tavaroiden säilytys

Koulu on ensisijaisesti koulu, jonne muut toimijat ovat tervetulleita ja voivat käyttää yhteisiä tiloja.

Koulun omaan käyttöön tarkoitetuille tavaroille on erikseen lukittavat varastot/kaapit.

Ne tavarat, joiden käytöstä ilta- ja viikonlopputoimijat ovat erikseen sopineet on varastoitu erikseen. Niihin koulun ulkopuolisilla toimijoilla on pääsy.

4.2.5. Palaverit

Viertolan koululla järjestetään säännöllisesti useita yhteistyöpalavereita. Moniammatillisille palavereille tulee olla varattu toimivat ja yksityisyyden suojan tarjoavat tilat.

Tilat eivät riipu koulun opetuksen alkamis- ja päättymisajoista vaan niitä pystyy käyttämään myös koulupäivän aikana. Esimerkiksi puhe- ja toimintaterapeutti työskentelee usein koulun tiloissa koulupäivän aikana.

Tilat ovat viihtyisät ja niissä on tarvittava esitysvälineistö.

4.3. Soluista ja moduuleista koostuva monitoiminen rakennus ja tilasijoittelu

Viertolan koulun tilojen tulee olla muunneltavia. Tilojen tulee mahdollistaa joustava yhteistyö opetus- ja muun henkilöstön ja monimuotoisten oppimisryhmien kesken. Tiloja tulee pystyä irrottaa toisistaan ja yhdistää toisiinsa äänieristys huomioiden. Kaikkiin mahdollisiin tiloihin halutaan ääntä eristävät liikuteltavat seinät. Kantaviin luokkien välisiin seiniin tarvitsemme vähintäänkin ääntäeristävät läpinäkyvät pariovet. Oppimisalueilta pitää olla helppo kulku yhteisiin tiloihin.

4.3.1. Oppimisalueet soluperiaatteella

Oppimisalue muodostuu yhteisestä aula- ja opiskelutilasta ja muunneltavista ryhmien omista kotiluokista. Jokaiselle oppimisalueelle pitää olla oma sisäänkäynti, ikätasoinen ulkovaatteiden ja kenkien säilytys, esim. alkuopetukseen kuivauskaappi, yläkoululaisille lukitut kaapit. Oppilaiden liikkuminen pihalta suoraan oppimisalueelle ei häiritse muita mahdollisesti jo käynnissä olevia oppimistuokioita.

Oppimisalueiden tulee mahdollistaa ja kannustaa yhteisopettajuuteen. Tilojen muunneltavuus on tärkeää ja opettajilla pitää olla asianmukaiset työtilat suunnittelutyölle. Erillisiä tiloja täytyy olla mahdollista yhdistää isommiksi tiloiksi yhteisopettajuryhmän työskentelyn takaamiseksi. Oppimisalueella tulee olla tiloja toteuttaa yhteisopettajuutta eri toimijoiden, kuten erityisopettajan ja suomi toisena kielenä -opettajan kanssa. Oppimisalueen tiloista pitää olla mahdollista irrottaa äänieristettyjä pienempiä oppimisen tiloja tarvittaessa.

Oppimisalueelle pitää mahtua koko alakoulun vuosiluokkaryhmä (yläkoulussa aineryhmittäin) ja kaikille pitää olla mahdollisuus omaan kotiluokkaan. Jokaisella oppilaalla pitää olla mahdollisuus omaan pöytä- ja tuolipaikkaan sekä tavaroiden turvalliseen säilyttämiseen koulupäivän aikana.

4.3.2. Erityisyydet on huomioitava solujen ja tilojen sijoittelussa

Alkuopetuksen oppilaiden kohdalla on kiinnitettävä erityistä huomiota turvallisen ja rakenteeltaan selkeän koulupäivän järjestämiseen. Alkuopetuksen oppilaiden siirtymiä tulee olla mahdollisimman vähän eivätkä siirtymät voi kulkea oppimistilojen läpi.

Taito- ja taideaineet toteutetaan alkuopetuksessa omalla oppimisalueella. Oppimisalueelle on suunnittelussa varattava riittävät märkätilat kuvataidetta ja käsityötä varten.

Pienryhmätyöskentelyn tiloja tarvitaan useita erilaisia, mm. erityisopetukseen, eriyttämiseen, ryhmätyöskentelyyn ja hiljaiseen työhön. Ainakin osassa pienryhmätyöskentelyn tiloissa tulisi olla kaksi sisäänkäyntiä. Tilojen tulee olla äänimaisemaltaan ja visuaalisesti erotettavissa muusta ympäristöstä.

4.3.3. Säilytysratkaisut

Säilytystilaa materiaaleille ja välineille tulee olla tarpeeksi ja varastotilaa pitää olla jokaisen luokkatilan yhteydessä. Säilytystiloihin tulee olla pääsy useasta eri suunnasta, jotta materiaali ja välineet olisivat helposti saatavilla. Aineenopetuksessa käytettävät laitteet, välineet ja materiaalit on huomioitava erikseen.

Viertolan koulussa tulee löytyä selkeät tilat yhteisesti varastoitaville oppikirjoille, vihkoille, kuvataidemateriaaleille sekä matematiikkavälineille.

Ulkoliikuntavarasto tulee olla tarpeeksi iso ja sen pitää sijaita kentän lähellä. Ulkoliikuntavarastossa tulee olla tarpeeksi kaappitilaa ja kiinteät säilytysratkaisut muun muassa suksille, sauvoille, luistimille, kypärille jne.

Tieto- ja viestintäteknologian säilytysratkaisutoiveet on kirjattu erikseen.

4.3.4. Materiaalit, akustiikka ja valaistus

Tilojen tulee olla akustiikaltaan mahdollisimman miellyttävät. Akustiset ratkaisut tehdään niin tilaratkaisuilla, pintamateriaaleilla kuin kalustuksellakin. Meteli sekä kovat ennakoimattomat äänet esim. tuolin hankaus tai kolina lattialla, kuormittavat niin oppijoita kuin henkilöstöäkin. Lattiamateriaali tulee olla helppohoitoinen, ääntä vaimentava helposti puhdistettava materiaali (niissä tiloissa, joissa mahdollinen), joka sopii myös allergiasta kärsiville. Koulukoirien työskentely pitää ottaa tilojen suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa huomioon.

Erityistä huomiota pitää kiinnittää tilan tarkoituksen ja lattiamateriaalin yhteensovittamisessa. Seinämateriaalien, siirrettävienkin, tulee olla ehdottoman ääntä eristäviä. Lasiseinien kohdalla pitää kiinnittää erityinen huomio sekä ääni- että visuaaliseen maisemaan. Maisemointia voi tehdä esim. verhoilla ja/tai erilaisilla kalvoilla. Tiloissa huomioidaan värit, valoisuus ja rauha. Kaikki verhoilu- ja tekstiilimateriaalit tulee olla helppo puhdistaa. Niiden tulee olla aikaa kestäviä eikä nukkaantuvia. Seinäpintojen materiaalien tulee olla sellaisia, että niihin on mahdollista kiinnittää oppilastöitä tai muuta visuaalista materiaalia. Myös paloturvallisuus on huomioitava.

Valaistuksessa pitää kiinnittää erityistä huomiota säädettävyyteen. Valaistuksen tulee toimia tilaan sopien automaattisesti. Jokaisesta luokassa tulee mahdollisuuksien mukaan olla näkymä ulos sekä mahdollisuus luonnonvaloon.

Portaikoissa ei saa olla metallireunaa ja niissä tulee olla liukueste. Värit ja merkit lattiassa kertovat missä olet ja minne menet.

Ulko-ovet on uusittava ja niihin tulee asentaa sähkölukot. Avainten oikeuksia tulee pystyä säätämään: samoihin avaimiin tulee voida avata oikeudet kaikkiin tiloihin, mutta oikeuksia tulee myös pystyä rajaamaan vain muutama tilaan. Koulun henkilökunnan avaimilla tulee päästä tarvittaessa kaikkiin tiloihin. Ulkoisten toimijoiden avainten oikeuksia tulee olla mahdollista rajata.

4.3.5. Varusteet

Pöydillä tulee olla tarpeeksi tilaa ja materiaalien tulee olla kestäviä. Pöytien ja tuolien tulee olla helposti siirrettäviä, korkeussäädettäviä ja soveltuvia erikokoisille oppilaille. Kalusteet tulee olla ergonomisia oppilaille ja opettajille. Luokissa tulee olla muitakin kalusteita kuten esimerkiksi istuintyynyjä, sohvia, sermejä ja "sermillisiä siirrettäviä mökkejä". Yleisissä tiloissa tulee myös olla pienryhmätyöskentelyyn sopivia tiloja esim. sermisohvat ja mökit. Luokissa ja käytävillä tulee olla taukoliikuntaan ja energianpurkuun kannustavaa välineistöä esim. leuanvetotankoja, puolapuita katossa ja seinillä, hyppyruudukot, kiipeilyseiniä, LeaDon liikuntapiste sekä pingispöytiä. Yläkoulun puolella oppilaspöydät voisivat olla sähköpöytiä, joka mahdollistaisi työskentelyn myös seisten.

4.3.6. Alakoulu

Jokaiselle solulle tarvitaan sisäänkäynnissä omat eteis- ja naulakkotilat. Alakoulun pienimmillä oppilailla pitää tilojen varustelun osalta ottaa huomioon ulkovaatteiden säilytys ja huolto, esim. kuivauskaappeja. Alkuopetuksella oma solu, jonka oppimisympäristö kannustaa toiminnalliseen oppimiseen eri aisteja hyödyntäen. Alakoulun luokkatiloissa pitää olla riittävän kokoinen vesipiste. Tiloissa tulee olla riittävästi sähköpistokkeita, jotta tilojen muuntelu onnistuu sujuvasti. Tiloissa on myös huomioitava koulukoiran työskentelymahdollisuus. Alakoululle tarvitaan omat tarvikkeet ja välineet sekä niiden asianmukaiset säilytys- ja varastointitilat LUMA-aineisiin.

Iltapäiväkerholle tarvitaan oma tila ja omat säilytysjärjestelmät kuitenkin lähellä alkuopetuksen solua yhdessä toimipisteessä.

4.3.7. Yläkoulu

Yläkoulun oppimisalueet tulee koota oppiaineittain; luma-solu, kielisolu, jne. Oppilailla tulee olla kaapit tavaroiden ja oppikirjojen säilytykseen. Kaapit sijoitetaan vartijakopin lähelle. Yläkoulun opettajalla tulee olla oma työskentelypiste, jossa on mahdollisuus säilyttää omia opetusmateriaalejaan. Tiloissa tulee olla riittävästi jako- sekä pienryhmätiloja. Sähköpistokkeita tulee olla riittävästi luokissa ja oppimisalueilla. Oppilaanohjauksen tilat tulee sijoittaa keskeisellä paikalla ja olla helposti saavutettavissa.

4.3.8. Pienryhmät, erityisopetus, kielikylpy ja polikliininen opetus

4.3.8.1. Pienryhmät ja erityisopetus

Pienryhmien tiloissa visuaalisia ärsykeitä tulee olla mahdollisimman vähän. Luokkatilojen esitystekniikka ja teknologia tulee toimia kuten muissakin luokkatiloissa. Ei läpinäkyviä seiniä, säädettävä valaistus sekä kaiuton äänimaailma. Eriyttämiseen on oltava riittävästi tilaa: lepäämisen mahdollisuus, mahdollisuus purkaa kiukkua tai säädellä vireystilaa fyysisesti esim. puolapuut, leuanveto, keinu, nyrkkeily yms. Kalusteiden turvallisuuteen pitää kiinnittää erityistä huomiota.

Erityisopettajilla tulee olla omat luokkatilat, jotka ovat varattu erityisopetukselle sekä erityisopettajien opetusmateriaaleille. Tilojen tulisi sijaita lähellä soluja.

4.3.8.2. Kielikylpy

Jotta kielikylpyryhmät ja kielikylpyopettajat pystyisivät tekemään yhteistyötä toistensa kanssa, tulee kielikylvyn opetustilojen sijaita lähekkäin (esim. 1R ja 2R vierekkäin, 3R ja 4R vierekkäin ja 5R ja 6R vierekkäin). Kun kielikylpyluokat ovat vierekkäin, kuulevat oppilaat muilta oppilailta ja opettajilta ruotsin kieltä. Yhteisöllisyyden tunteen, sekä monipuolisten yhteistyömahdollisuuksien säilyttämiseksi on tärkeää, etteivät kielikylpyluokat kuitenkaan jää omaksi erilliseksi saarekkeeksi vaan sijaitsevat lähellä muita vuosiluokkia. Tämä tuo myös näkyvyyttä kielikylvylle ja ruotsin kielelle.

Kielikylpyopetustilojen tulee olla teema- ja ilmiöpohjaista opetusta tukevia. Tiloissa tulee olla pistetyöskentelyyn soveltuvia kalusteita, joita voi siirrellä vaivattomasti: esimerkiksi eri muotoisia pöytiä, joista osa olisi pyörillä liikuteltavissa. Luokkatilojen muunneltavuus, mahdollisuus yhdistää ja jakaa isompi tila useammalle ryhmälle on myös tärkeää, sillä kielikylpyopetuksessa toteutetaan erilaisia projekteja ja töitä eri teemakokonaisuuksien avulla oppiaine- ja luokkarajoja ylittäen.

Kielikylpytilojen läheisyydessä tulee olla eriyttäviä oppimistiloja, mikä on erityisen tärkeää kielikyvyssä. Luokkatiloissa tulee olla mahdollisuudet esim. luku- , leikki- ja kuuntelunurkkauksille. Oppilailla tulee olla mahdollisuus käyttää kuulokkeita tai äänisuihkuja, joilla he voivat kuunnella ruotsin kielisiä ohjelmia, tekstejä ja muita tarinoita.

Kielikylpymateriaalia ja oppikirjoja varten tulee olla oma varastotila.

4.3.8.3. Polikliininen opetus Jokirannan opetuspisteessä

Polikliinisessä opetuksessa tarvitaan muunneltavia ja yhdistettäviä opetustiloja, jotka mahdollistavat monenlaisia pedagogisia ratkaisuja. Jokaisella luokalla tulee olla iso yhteinen opetustila ja oma eriyttämistila. Opetuksen kehittämisen kannalta luokan opetustila olisi hyvä voida yhdistää toisen luokan opetustilaan. Tilojen äänieristyksen tulee olla hyvä. Luokkiin tarvitaan useita lukittavia ja seinään kiinnitettyjä säilytyskalusteita. Jokaisessa luokkatilassa tulee olla mahdollisuus kahteen aikuisen työpisteeseen (opettaja ja avustaja).

Luokkien ja yhteisten tilojen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Polikliinisessä opetuksessa on käytössä sisäinen hälytysjärjestelmä.

Välituntikäyttöön tarvitaan aula tai muu viihtyisä tila, joka on helposti valvottavissa ja jossa olisi esim sohvia ja nojatuoleja. Tilan läheisyyteen tarvitaan lukittava varastotila, jossa olisi helposti käyttöön otettavissa esim pingispöytä ja muita aktiviteetteja.

Polikliinisessa opetuksessa on oppilaita, jotka eivät pysty työskentelemään esimerkiksi kotitalouden tai käsityön tunneilla muiden kanssa. Tarvitsemme käyttöömme taito- ja taideaineiden opetukseen oman monitoimitilan, jota muu koulu ei käytä. Tilaa voisi joustavasti käyttää koko päivän. Monitoimitilaan tarvitaan pieni keittiö sekä erillinen pehmeiden käsitöiden työpiste, joiden tarvike- ja välinekaapit ovat lukittavia. Lisäksi tilaan tarvitaan suurehko pöytä 4-6 oppilaalle esimerkiksi kuvataidetta, pelailua ja rakentelua varten. Tilaan voidaan sijoittaa myös fysiikan ja kemian töitä varten lukittava työpiste. Kovien materiaalien käsityö opiskellaan koulun yhteisissä teknisen työn tiloissa, jolloin siellä tarvitaan yläkoulun työkonet.

Musiikkia opetetaan tällä hetkellä laaja-alaisen erityisopettajan luokkatilassa. Bändisoittimet ovat luokassa esillä ja vievät pienestä luokasta merkittävän tilan. Tarvitaan suurempi tila, jonne mahtuisi soittimien lisäksi enemmän oppilaspaikkoja. Soittimia ja äänentoistolaitteita varten tarvitaan myös varasto luokkatilan yhteyteen.

Polikliinisen opetuksen tiloissa täytyy olla mahdollisuus virikkeiden karsimiseen. Siellä ei voi olla lasiseiniä, äänieristyksen tulee olla kaikkialla hyvä sekä materiaalit kestäviä. Värimaailman tulee olla hillitty ja lattiamateriaalit tilakohtaisesti tarkoituksenmukaisia.

Oppilaat toivovat taksipaikalle katosta. Toisinaan oppilaat (ja henkilökunnan jäsenet heidän kanssaan) joutuvat odottamaan kyydin saapumista pidempään ja taksipaikka sijaitsee selvästi erillään koulurakennuksesta.

Tällä hetkellä poliopetuksen tilat ovat riittämättömät. Yksi luokkatila on aivan liian pieni, kaikilla luokilla ei ole eriyttämistilaa ja äänieristys joidenkin tilojen välillä on täysin riittämätön. Tarvitaan kotiluokkien lisäksi tila, jossa voidaan esimerkiksi pitää neuvotteluja, aineenopettajan tunteja tai taito- ja taideaineiden pienryhmäopetusta.

4.3.9. Oppiaineet

4.3.9.1. Musiikki

Musiikkiluokkaa soittamiseen tulee pystyä käyttämään musiikkituntien lisäksi esim. kuoro-, bändi- ja orkesteritoimintaa varten, sekä iltapäivisin soittotunteja varten.

Musiikkiluokkia tulee mielellään olla kaksi, tai vaihtoehtoisesti musiikkiluokka voi olla niin suuri, että se on jaettavissa muuntuvalla, äänieristävällä seinällä kahdeksi suuremmaksi luokkatilaksi, jotta useampi ryhmä voisi opiskella musiikkia samanaikaisesti. Lisäksi musiikkiluokan yhteydessä tulee olla pienempiä, äänieristettyjä harjoitustiloja. Lavan ja musiikkiluokan yhteydessä voisi olla erillinen studiotila äänitystarkoitukseen.

Musiikkitilojen tulee sijaita lavan yhteydessä, jotta soittimia on helppo siirrellä esityksiä varten. Lava ei kuitenkaan saa toimia musiikkiluokkana, vaan lavaa tulee olla mahdollista käyttää myös muuhun tarkoitukseen, kuten ilmaisutaidon opetukseen.

Soitinvalikoiman ja musiikinkirjojen tulee olla monipuolinen. Kuulosuojaimia tulee olla tarpeeksi. Soittimien tulee olla helposti saatavilla: sekä lavalta, että musiikkiluokasta tulee olla pääsy lukittavissa olevaan soitinvarastoon, joka voi toimia myös yhtenä pienryhmän harjoittelutilana.

Musiikkitiloissa tulee kiinnittää erityistä huomiota akustiikkaan ja äänieristykseen. Katon tulee olla tarpeeksi korkea ja niin seinien, kuin ovien tulee eristää hyvin ääntä.

4.3.9.2. Taito- ja taideainetilat sekä STEAM

Kuvataiteen, käsityön ja STEAMin tilat sijoitetaan yhteiseen ateljee-tyyppisen oppimisympäristöön, jossa eri tiloja ja välineitä voidaan käyttää joustavasti oppiaineiden välillä. Tiloissa yhdistyvä käsityöt, kuvataide ja STEAM niin, että yhteistä tilaa voidaan käyttää myös töiden suunnitteluun. Oppimisalueen sisäisten äänimaailmojen erillisyyteen on suunnittelussa kiinnitettävä huomiota. Oppiaineiden materiaalin ja tavaratoimitusten vastaanottamiseen sekä säilytykseen ja varastointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota tilasuunnittelussa. Opettajalla pitää olla pöytä, josta opettajalla on mahdollisuus esittää audiovisuaalista materiaalia opetustuokion aikana, ja pitää ottaa huomioon myös, että tilat toimivat kotiluokkina myös taito- ja taideaineiden opettajille yläkoulussa. Tilassa tulee olla myös audiovisuaalisen materiaalin esittämismahdollisuus. Laitteille ja välineille tulee olla riittävästi tilaa, kuin myös keskeneräisten töiden säilytykseen.

Alakoulun käsityötila olisi ateljeesta erillinen, kevyemmin varustettu tila lähellä alakoulun oppimissoluja. Tämä mahdollistaa joustavamman lukujärjestyssuunnittelun.

Tiloja suunniteltaessa otetaan soveltuvin osin huomioon OPH- julkaisut <file:///C:/Users/juhani.karki/Downloads/99360-Artikkelin+teksti-218149-1-10-202112>

[27.pdf](#)

sekä Kuvataiteen opetustilojen suunnitteluopas (Anttalainen H. ja Tapaninen, R., 2007)

Tiloissa olevan laitteiston tulee olla asianmukaista ja tukea OPSin mukaista työskentelyä. Laitteille, koneille, testaukseen, sovitukseen, väline- ja varustehuoltoon tulee varata riittävästi tilaa. Vesipisteiden lukumäärän tulee olla riittävä ja niiden sijoittamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

4.3.9.3. Luonnontieteet

Luonnontieteiden opetustiloja suunniteltaessa tulee soveltuvien osin huomioida Opetushallituksen julkaisu Luonnontieteiden opetustilat, työturvallisuus ja välineet https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/137890_luonnontieteiden_opetustilat_tyoturvallisuus_ja_valineet_2.up_0.pdf

Luonnontieteiden opetuksessa korostuu kokeellinen ja tutkiva toiminta. Oppitunneilla tulee voida työskennellä pienryhmissä ja pareittain.

Tiloissa olevan laitteiston tulee olla asianmukaista ja tukea OPSin mukaista työskentelyä. Laitteille, koneille, testaukseen, sovitukseen, väline- ja varustehuoltoon tulee varata riittävästi tilaa.

Tilat mahdollistavat opettajien yhteistyön oppiainerajojen ja vuosiluokkarajojen yli.

Koko koulurakennus ja koulun piha innostavat ja mahdollistavat luonnontieteiden tutkimisen.

Biologian ja maantiedon opetustiloista löytyy monipuolisesti välineistöä luonnon havainnoimiseen. Esimerkiksi kiikareita, luppeja, suurennuslaseja, haaveja, kannellisia muovipurkkeja. Ympäristöoppia (alakoulu) opetetaan usein omissa luokissa. Edellä mainitun välineistön säilytysratkaisut tulee olla toimivat ja välineitä tulee voida kuljettaa helposti luonnontieteiden opetustilojen välillä.

Fysiikan ja kemian opetustiloissa on korkea pöydät, jotta opettajan on mahdollista auttaa oppilaita ergonomisesti. Luokasta tulee löytyä kiinteät näytöt, jotka eivät häiritse kulkemista luokassa.

Fysiikan ja kemian luokkatilojen välissä tulee olla varasto, johon on pääsy kaikista luokista. Molemmista opetustiloista tulee löytyä hana ja kaapit yhdeltä seinustalta ja pöydät toiselta seinustalta. Tiloista tulee olla turvasuihku.

Vaikka tilat ovat erikoistiloja ja niissä tulee olla mahdollista tehdä tutkimuksia ja kokeita oikealla välineistöllä (labraluokat), täytyy niitä voida käyttää myös muiden oppiaineiden opetukseen. Luokkatilojen tulee olla suunniteltu kokonaiselle luokalle ja olla monikäyttöisiä.

Matematiikkaa voidaan opettaa kaikissa luonnontieteiden opetuksen tiloissa sekä alakoulun omissa luokissa ja ulkona. Matematiikan opetukseen tarvitaan monipuolinen tarvikevarasto toiminnallisen matematiikan opettamiseen. Varastosta löytyy havainnointimateriaaleja ja vuosikertaopeoppaita. Varastoon tulee olla pääsy ilman, että joutuu kulkemaan toisen luokan läpi. Tavaraita pitää pystyä kuljettamaan helposti tilasta toiseen. Konkreettiset välineet ja matematiikkapelit motivoivat oppilaita matematiikan opiskeluun tutkien ja kokeillen. Koulun yleisistä tiloista, luokista ja pihalta olisi tärkeää löytyä teippauksia tai maalauksia (ruutuja, kuvioita, lukusuoria) esimerkiksi lattialla tai seinissä, jotka innostavat lapsia liikkumaan tai tutkimaan matematiikkaa.

4.3.9.4. Kotitalous

Kotitalousluokkia tulee olla kaksi, joiden välissä on kuiva-ainevarasto. Kuiva-ainevarastossa tulee olla jääkaappi ja pakastin. Kuiva-ainevaraston, jääkappien ja pakastimien tulee olla tarpeeksi isoja. Varastossa täytyy olla tarpeeksi kaappitilaa ja erilliset kaapit myrkyllisille aineille. Äänieristyksen on oltava hyvä tilojen välillä. Kotitalousluokan tulee olla avara, riittävän tilava sekä kodinomainen. Luokassa on oltava opettajalle liikuteltava työpiste ja oppilaille opiskelupaikat. Lattioiden ja tasojen tulee olla kestäviä sekä helposti puhdistettavia. Luokassa oltava useita työpisteitä ja keittiöissä yhtenäistä työpöytätilaa. Kotitalousluokissa täytyy olla useita sähköpistokkeita ympäri luokkia ja keittiötä. Liesituulettimia tulee pystyä säätämään suuremmalle tarvittaessa ja niiden tulee olla tarpeeksi korkealla. Eri ikäisten oppilaiden ergonomia on huomioitava sähköpöydillä tai erikorkuisilla työtasoilla. Kotitalousluokassa tulee olla selkeä jätteiden keräyspiste, johon toimitetaan työpisteissä syntyneet jätteet. Lajitteluastiat tulee löytyä kaikille mahdollisille jätteille ja tilan tulee olla niin toimiva että lajittelu on helppoa ja vaivatonta. Luokan sisäänkäynnissä on oltava eteistila, johon oppilaiden repuille on varattava esimerkiksi omat säilytyslokerot työturvallisuuden takia. Opetusteknologia on huomioitava myös kotitalousluokissa. Opettajalla oltava kotitalousluokassa tietokone, taulu ja oma työpöytä.

Kodinhoitotilan tulee sijaita erillään ruuanvalmistustilasta, mutta niin, että opettaja pystyy valvomaan samalla kodinhoito- sekä ruuanvalmistustilaa. Kodinhoitotilan tulee olla niin iso, että sinne mahtuu vaivattomasti yli 20 henkeä. Silitysrautojen ja -lautojen sekä pyykinpesuaineiden säilytykseen ja käyttöön tarvitsee varata tilaa riittävästi ja niille on oltava omat selkeät paikkansa.

Opettajilla tulee olla oma toimisto, jossa mahdollisuus opetusmateriaalin säilyttämiseen. Toimistossa pitää olla oma tietokone. Kotitalousluokan tulee sijaita niin, että tavarantoimitus on mahdollista luokan omalle ovelle sekä jätteiden kuljetus on helppoa. Kotitalousluokkien tiloja suunniteltaessa otetaan soveltuvien osin huomioon OPH: julkaisu Kotitalouden opetustilat ja työturvallisuus (H. Anttalainen ja M. Manninen, 2013).

4.3.9.5. Liikunta

Liikuntasalin on oltava riittävän suuri tai niitä tulee olla kaksi. Liikuntasali tulee pystyä eriyttämään vähintään kolmeen ääntä eristävään tilaan, jotta liikunnanopetus on mahdollista samanaikaisesti ala- ja yläkoulun kanssa. Liikuntasalin eriyttävät tilat on turvallisuuden takia oltava tarpeeksi suuria tiloja vähintään 30 oppilaalle. Salin tulee olla myös tarpeeksi suuri, jotta sitä voidaan hyödyntää harrastus- ja seuratoiminnassa. Varaston tulee sijaita liikuntasalin keskellä niin, että sinne on pääsy salin jokaisesta eriyttävästä tilasta. Varaston sekä varaston ovien on oltava tarpeeksi suuret, jotta esimerkiksi erikokoiset maalit mahtuvat varastoon sisään ja varastossa on tarpeeksi säilytystilaa. Liikuntasalin yhteydessä tai vieressä tulee olla toimintahuone eriyttävänä tilana. Toimintahuonetta voi hyödyntää liikuntatunneilla eriyttävänä tilana tai pienempien ryhmien käytössä helpottamaan liikuntasalin käyttötarvetta. Toimintahuone sisältää kiinteitä peilejä, tv:n, toiminnallisia kuntoiluvälineitä sekä oman välinevaraston.

Salin lattia ei saa olla liukas. Lattiassa tulee olla eri kenttien rajaviivat kuten sulkapallon, lentopallon, käsipallon ja koripallon. Salin seinien tulee olla tasaiset ja puhtaat ja niissä tulee olla Move!-neliömaalaukset vuosittaisia Move-testejä varten. Liikuntasalin akustiikkaan on kiinnitettävä erityisesti huomiota. Liikuntasalissa tulee olla erittäin hyvin ääntä eristävä väliverho sekä akustiikkalevyjä. Myös ilmanvaihtoon tulee kiinnittää erityistä huomiota ja liikuntasalissa ilman tulee olla viileämpää.

Liikuntasalissa tulee olla kiinteitä varusteita, kuten, rekkitankojen reiät, puolapuut, köydet, renkaat ja säädettävät koripallotelineet. Kiinteät varusteet tulee olla käytettävissä liikuntasalin jokaisessa osassa.

Liikuntasalin yhteydessä tulee olla oppilaiden pukuhuoneet ja suihkutilat. Lisäksi liikunnanopettajilla tulee olla liikuntasalin yhteydessä oma työtila, joka mahdollistaa materiaalien ja tavaroiden säilytyksen sekä suunnittelutyön. Työtilassa tulee olla oma tietokone, lukolliset kaapit sekä wc- ja suihkutilat.

Liikuntasalia hyödynnetään liikuntatuntien ulkopuolella myös koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja muussa opetuskäytössä. Liikuntasalissa tulee olla riittävä opetusteknologia, kuten tykki ja tarpeeksi seinätilaa, johon tykistä heijastetaan, hyvä äänentoisto, kaiuttimia, muunneltava valaistus ja hyvä langaton verkkoyhteys.

Jokaiseen kolmeen eriytettyyn liikuntasalin lohkoon tulee pystyä järjestämään oma äänentoisto häiritsemättä muita sekä esitysteknologia vähintään jompaan kumpaan päätyyn tai molempiin.

4.3.9.6. Kielet

Kielten opetustiloissa tulee olla tilaa ja rauhaa sekä opetustuokioihin että oppilaiden itsenäiseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä audiovisuaalisen materiaalin toistomahdollisuus. Kirjoja ja muita opetusvälineitä tulee voida säilyttää opetustilojen välittömässä läheisyydessä ja sille tulee varata riittävästi tilaa. Ryhmäopetustilanteessa kukaan ei saa jäädä katveeseen. Kalusteratkaisuissa tulee mahdollisuuksien mukaan suosia helposti siirrettäviä ja pienryhmätyöskentelyn mahdollistavia ratkaisuja (mökit, seinälliset sohvapöydät tms.) S2-opetukselle tulee varata oma, helposti saavutettava tila.

4.3.10. Oppilashuolto

Oppilashuollon tilat tulee sijoitella niin, että ne on helposti löydettävissä ja saavutettavissa, mutta oppilaiden tulee olla helppo mennä oppilashuollon toimijan luokse tarvittaessa myös huomaamatta (salassapitolain mukaan). Tiloihin tulee oppilaiden yksityisyyden turvaamisen vuoksi olla pääsy sekä sisätiloista että ulkoa eikä se saa olla esimerkiksi henkilöstöhuoneen yhteydessä.

Oppilashuoltolain mitoituksen mukaisesti yhtenäiskoulussa tulee olla paikalla yhtä aikaa useampi kuraattori, terveydenhoitaja ja psykologi. Jokaisella oppilashuollon toimijalla tulee olla oma hyvin äänieristetty tila, jotta toimijat voivat tehdä työtä oppilashuoltolain

määräämien salassapitosäännösten mukaisesti. Yksityisyyden säilyttämisen takia tiloissa ei voi olla lasiseiniä ja turvallisuuden vuoksi tiloissa täytyy olla pako-ovet. Koska oppilashuollon toimijat tapaavat työssään usein useampaa oppilasta kerrallaan tai koko perhettä, tulee tilojen olla tilavia.

Sujuvan yhteistyön varmistamiseksi oppilashuollon toimijoiden välillä, työtilojen tulee olla lähekkäin. Myös oppilashuollon ja erityisopetuksen päivittäinen yhteistyö on otettava huomioon tilasijoittelussa. Yhteinen, viihtyisä odotustila erillisiin oppilashuollon toimijoiden tiloihin tuo lisää turvaa sellaisille oppilaille, joille on tärkeää päästä ammattilaisen luokse osoittamatta kenen luokse oppilas on matkalla.

4.3.11. Henkilöstötilat

Henkilöstötilojen on sijaittava koulun keskiössä. Tavoitteena on, että henkilöstön tilat kokoavat koko talon henkilöstön yhteen ollen riittävän tilava. Henkilökunnan tila on sisustuksellisesti rentouttava ja rauhoittava. Sen värimaailma on harmoninen ja ehyt sekä tekstiileillä muunneltavissa. Siellä on isot ja avarat ikkunat, joista valo tulvii sisälle. Tila toimii sekä taukotilana että kohtaamis- ja kokouspaikkana. Henkilökunnalle tulee varata riittävä määrä wc-tiloja.

Henkilöstötilan on oltava kodinomainen oleskelutila, joka sisältää erilaisia työtiloja, kuten esimerkiksi neuvottelutiloja ja hiljaisen työn tilan. Tilojen tulee mahdollistaa myös itsenäisen työskentelyn sekä esimerkiksi arkaluonteiset puhelut. Henkilökunnan tilan on oltava kaikille helposti saavutettavissa, jotta ihmiset tulevat sinne työpäivän alkaessa, tauoilla sekä lähtiessään työpaikalta. Tällöin esimerkiksi esihenkilön ja yhteisöllisen hyvinvointiryhmän jäsenien on helppo tavata henkilöstöä ja kuulla arjen asioita.

Henkilöstön tiloissa on oltava tilavat lukolliset säilytyskaapit henkilökohtaisille tavaroille, kuten laukuille, vaatteille ja kengille. Henkilökunnan tilojen välittömässä yhteydessä on henkilökunnan sosiaalitilat (pukuhuone ja suihkutila), jotka ovat myös välittömästi liikuntasalin vieressä, jolloin erillistä opettajien liikuntapukukoppia ei tarvita. Opettajien sosiaalitiloista on suora käynti koulun piha-alueelle, jolloin välituntivalvontoihin lähteminen sujuu luontevasti (etenkin, kun kyseessä on sukkakoulu). Samoin luonteva siirtyminen henkilökunnan parkkialueelle ja pyörätelineille sujuvoittaa päivää. Henkilökunnan sosiaalitilassa on riittävät säilytys- ja kuivaustilat pyöräilijöiden varusteille. (Lukollinen säilytystila henkilökunnan polkupyörille)

Henkilökunnan tilassa on iso ja toimiva keittiö. Henkilöstötilassa on mahdollisuus lämmittää ruokaa ja syödä evänsä. Kylmäsäilytystilaa tai jääkaappitilaa on riittävästi. Jokaisella on mahdollisuus jättää evänsä kylmään työpäivän alkaessa. Keskipäivän tauon aikana on mahdollista lämmittää evänsä nopeasti ja ehtiä syömään ne. Keittiössä on tilaa lämmittää ruokaa. Tiskipöytä, tiskiallas, astianpesukone ja mikroaaltouunit on sijoitettu siten, ettei niiden käyttö sulje toisen käyttäjän reittiä. Tilassa on huomioitu, että siellä säntäilee vähintään 20 kiireistä eväiden lämmittäjää yhtä aikaa. Keittiössä on huomioitu, että siellä on paikka vähintään 70 erilaiselle kahvikupille. Kahvinkeitin on sijoitettu siten, että kahvia on helposti otettavissa. Kahvinkeitin ja evästelijät mahtuvat sulassa sovussa keittiötilaan yhtäaikaan. Keittiö on sijoitettu mahdollisimman hyvin lähestyttävästi keskelle henkilöstöhuonetta tai nurkkaan, jossa ihmisten kulkemiselle on huomioitu riittävästi tilaa.

Kopiointikoneet, paperit sekä paperileikkurit tulee sijaita isossa tilassa henkilöstöhuoneen läheisyydessä. Kopiointihuoneessa myös oltava tietokoneita yhteiskäytössä sekä riittävästi työskentely- ja laskutilaa. .

Hierontatuoli toivotaan myös uuteen kouluun. Henkilöstöhuoneessa tulee olla näkyvillä riittävän kokoinen sähköinen infotaulu tai info-tv.

4.3.12. Hallinto

Rehtorin työhuone voi olla osa henkilöstöhuonetta (äänieristettynä tilana), mutta toive olisi kahdesta uloskäynnistä turvallisuus huomioiden. Koulusihteerin ja virka-apulaisrehtorin työhuoneet tulisi olla sijoitettuna niin, ettei niihin kuljeta henkilöstöhuoneen läpi, vaan niihin olisi käynti suoraan käytävätiloista (huoltajia ja muita vierailijoita varten) ja lisäksi myös henkilöstötilasta (siis kaksi sisäänkäyntiä). Kaikki nämä kolme hallinnon tilaa tulisi olla myös yhteydessä toisiinsa. Kaikissa on oltava hyvä äänieritys arkaluontoisten keskustelujen ja hiljaisen työtilan mahdollistamiseksi.

Hallinnon/henkilöstön tiloissa on iso kattava varasto, josta löytyy kaikki mahdollinen koko talon käyttäjille helposti samasta paikasta.

Rehtorien ja sihteerin tavoitettavuus tulisi olla jollain tapaa helposti informoitavissa sähköisesti koko henkilöstölle, henkilöstötilaan tai henkilöstön infotv:ssä. Samoin myös sijaisjärjestelyt tulisi olla kaikkien nähtävillä ja helposti selvitettävissä sähköisessä muodossa.

4.3.13. Yhteiset tilat

Tärkeintä on huomioida tilojen suunnittelussa tilojen toimivuus pedagogisin ehdoin.

Koulun yhteiset tilat ovat avaria, väljiä ja niitä on mahdollista hyödyntää eriyttämiseen ja itsenäiseen opiskeluun. Tiloissa ei ole kapeita sokkeloisia käytäviä. Aulatiloista löytyy mukavia istumapaikkoja, työskentelyä tukevia kalusteita ja melua vaimentavia ratkaisuja (esimerkiksi kokolattiamatot, akustiikkaverhot, akustiikkalevyt, roikkuvia ”akustiikkalamppuja”). Tiloissa voi tehdä myös ryhmätöitä ilman, että äänimaailma muuttuu hälyisäksi.

Yhteisissä tiloissa on mahdollisuus hiljaiseen työskentelyyn esimerkiksi siirreltävien vaimentavien työskentelykoppien muodossa.

Koulun yhteisissä tiloissa on väljyyttä ja valoa. Isot ikkunat tuovat luonnonvaloa. Tilojen värimaailma on rauhoittava. Tiloista löytyy oppimista ja toiminnallista työskentelyä tukevia ja mahdollistavia asioita kiinteinä esimerkiksi lattiamaalauksia, seinällä säilytettäviä istuimia.

Erilaiset mahdollisuudet ja pinnat oppilastöiden esittelyyn ovat tärkeitä. Koulun yleisiin tiloihin voi koota vaihtuvia näyttelyitä.

Viertolan koulun tila- ja kalusteratkaisut mahdollistavat oppilaiden vapaamuotoisemman omatoimisen oleskelun ja toiminnan myös välituntisin. Tilan on oltava viihtyisä sekä tarjottava mahdollisuuksia aktiiviseen välitunnin viettoon. Koulun yhteisistä tiloista löytyy esimerkiksi kiipeilyseinä ja mahdollisuus pöytätennikseen sekä leuanvetotankoja, rekkejä ja puolapuita seiniltä.

Aulatiloista ja käytäviltä löytyy toimivat kierrätysmahdollisuudet sekä useita unisex-essoja. Vessat tulee olla erillisiä ja niissä olisi hyvä olla erillinen ”tuulikaappi”, jotta vessassa käynti koetaan turvalliseksi. Käsienpesupaikkoja on useita sekä vessoissa että käytävissä.

Yhteisten tilojen avaruus ja väljyys mahdollistavat siirtymät rauhallisesti kävellen ilman ruuhkaa ja törmäyksiä. Akustiikkaratkaisut pitävät tilat melutasoltaan maltillisina myös siirtymien aikana.

4.3.13.1. Ruokala

Ruokailuympäristö tulisi rakentaa ja suunnitella rauhallista ja viihtyisää ruokailuhetkeä varten.

Ruokalassa on oltava tarpeeksi tilaa ruokailijoille, mutta myös mahdollisuus jakaa sitä esimerkiksi siirrettävillä seinillä.

Ruokalan valaistukseen ja akustiikkaan on kiinnitettävä huomiota. Ruokalassa tulee olla riittävän valoisaa ja melutason on pysyttävä maltillisena, jotta myös aistiherkät pystyisivät olemaan tilassa. Materiaalien tulee olla likaa hylkivät, sekä ääntä vaimentavat. Pöytien ja tuolien tulee olla jämäkät, eivätkä ne saa heilua ja kolista.

Jotta ruokailu olisi jouhevaa ja ruuhkilta välttyttäisiin, tarvitaan tarpeeksi monta ruoanhakulinjastoa ja erillinen ruokailuvälineiden palautuslinjasto. Palautuslinjastolla tulisi olla erilliset paikat lautasille, lasseille ja aterimille. Sen tulee olla suoraan yhteydessä keittiöön, jolloin myös ruokailuvälineiden puhdistus tehostuisi.

Huomiota tulisi kiinnittää myös siihen, että keittiön koneiden melua tulisi mahdollisimman vähän ruokasalin puolelle.

4.3.13.2. Lava

Lavaa tulee pystyä käyttämään sekä esityksiä, että muuta opetusta, kuten musiikin ja ilmaisutaidon opetusta varten. Lava sijaitsee mahdollisesti koulun sydämessä, ruokalan yhteydessä. Tilassa voidaan pitää myös info-tilaisuuksia tai aamunavauksia. Tätä varten tilaan voisi sijoittaa ”kohtaamisen portaat”, eli nouseva auditoriomaisten kokonaisuuden muodostava portaikko yleisölle, jota voi käyttää myös ruokalan tuolien ollessa ruokalakäytössä. Portaiden ollessa vapaana, niissä voisi myös työskennellä muilla oppitunneilla. Tätä varten niissä saisi olla latauspaikat digilaitteita varten.

Suuren oppilasmäärän vuoksi esiintymislavan on oltava suuri. Lavan tulee olla mahdollisen toimiva niin liikkeen, äänentoiston, kuin valaistuksen osalta. Tilan katon on oltava korkea ja sekä akustiikkaan, että valaistukseen on kiinnitettävä huomiota. Lavan teknologiset tarpeet on eritelty myöhemmin Opetusteknologia-osuudessa.

Estetiikan ja akustiikan vuoksi lavan taustalla ja edessä tulee olla tukevat, tummat verhot. Lattia ja seinät saavat mielellään olla mustat, jotta erilaiset erikoistehosteet vahvistuvat.

Koska lava tulee olemaan ruokalan yhteydessä, ruokalassa käytettävät tuolit muuntuvat juhlien ajaksi tehokkaasti yleisön istumapaikoiksi. Jotta lavalla voisi harjoitella esiintymistä myös ruokailujen aikana, lava tulee olla mahdollista eristää ruokalasta muuntuvalla seinällä.

Esiintymislavan takana sijaitsee näyttämötarvike- ja vaatevarasto, musiikkivarasto ja musiikkiluokat. Sekä varastoihin, että luokkiin tulee olla pääsy lavalta, jotta näyttämötarvikkeita ja soittimia olisi helppo siirtää lavalle. Mahdollinen pyörivä esiintymislava, joka yhdistyisi musiikkivarastoon voisi tehostaa sekä näytelmiä, että eri esiintymistarvikkeiden siirtämistä lavalle. Lavan läheisyydessä tulisi myös olla musiikkiluokkien lisäksi sijoitettuna pukuhuoneet ja valmistautumistilaa esiintyjille.

Esiintymislava tulisi saada porrastettua myös lavan levyisillä rappusilla edestäpäin, jotta lavalle pääsisi kulkemaan niin takaa, kuin edestäkin. Mahdollinen lavan alta vedettävä porrastus toisi myös lisää tilaa lavalle.

4.3.13.3. Kirjasto

Helposti saavutettava sijainti, jossa toimii yhdistetty yläkoulun sisävilittuntitila ja kirjasto. Tilassa tulisi olla rauhallisia lukunurkkauksia, lukuluolia ja istumapaikkoja. Tilassa on avoimet kirjahyllyt. Suurempi valikoima lainoja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kaupungin kirjastojen kanssa, jolloin lainaus tapahtuisi omalla kirjastokortilla. Tätä varten tulee varata sijainti lainauslaitteelle (Helmet) ja lukollisia kaappeja.

4.3.13.4. Oppilaskunta

Oppilaskunnalla tulee olla käytössään oma tila, jossa voidaan järjestää oppilaskunnan sisäisten työryhmien kokouksia yms. Tilassa tulee olla lukollisia kaappeja oppilaskunnan hallituksen tavaroita varten. Tilan tulee olla viihtyisä ja sinne tulee voida yhdistää joko kiinteä tai siirrettävä suuri näyttö.

4.3.13.5. Siivous ja kunnossapito

Siivouksen ja kunnossapidon helpottamiseksi Viertolan koulussa käytettävien materiaalien tulee olla pölyttömät, nukkaantumattomat, helposti pestävät ja likaa hylkivät.

Siivoushenkilöstön mitoitus on mietittävä. Siistijöitä pitää olla tarpeeksi ja heille pitää olla tarpeeksi välineitä ja aikaa työnsä hoitamiseen kunnolla. Selkeä tieto työnjaosta siivouksessa ja kunnossapitotehtävistä koulun muulle henkilöstölle on tärkeää.

Viertolan koulusta tulee löytyä lajittelupisteet kaikille lajiteltaville jätteille. Lisäksi siivouspalveluiden sopimukseen tulee kirjata kierrätysastoiden tyhjentäminen oikeaan paikkaan.

Tilojen ja kaluston kunnossapidolle ja korjaustehtäville on oma opetus- ja kasvatushenkilöstöstä erillinen henkilökuntansa. Kangaslattioiden huolto on säännöllistä ja riittävää.

Jokaisesta opetustilasta löytyy vesipiste, harja ja rikkalapio, peruspesuaine ja rätti.

4.4. Opetusteknologia

Opetusteknologian vaatimukset on huomioitava tila- ja kalustesuunnittelussa. Teknologiaa käytetään koulussa monipuolisesti opetukseen, oppimisen välineenä, opettajan työvälineenä ja sekä koulun työyhteisön että kodin ja koulun väliseen kommunikaatioon. Teknologian tulee olla monipuolista ja tarkoituksenmukaista. Laitteet tulee olla oppilaiden ikätasoa ja tarpeita vastaavat ja niitä tulee olla riittävästi.

Jokaisella oppilaalla ja opettajalla tulee olla oma henkilökohtainen laite käytettävissään. Lisäksi koulussa tulee olla lainattavissa olevia teknologisia laitteita, joita voidaan jakaa muun muassa opettajien sijaisille tai väliaikaisesti opettajille tai luokkiin mahdollisten laitehuoltojen ajaksi.

Teknologian tulee toimia moitteettomasti. Laitteiden tulee olla ajantasaisia ja päivitettävissä olevia. Koulun kaikille avoin langaton verkko mahdollistaa mobiililaitteiden käytön paikasta riippumatta. Langattomien yhteyksien on tuettava eri laite- ja käyttöjärjestelmärajapintoja monipuolisesti ja langattoman yhteyden kantavuuden tulee kattaa koko koulurakennus sekä lähialueet. Oppimisen vieminen luokkahuoneen ulkopuolelle on toimivaa, mikäli yhteydet eivät rajoitu ainoastaan koulurakennuksen sisätiloihin. Laitteistolle tulisi olla nopea korjausmahdollisuus, jos ne hajoaisivat.

Teknologia on integroitava koulun tiloihin sujuvasti ja käytännöllisesti. Jokaisessa tilassa tulee olla mahdollisuus käyttää laadukasta, kestävää ja ajantasaista opetusteknologiaa. Sen tulisi olla samanaikaisesti sekä monipuolista että käyttäjäystävällistä. Laitteiden tulisi olla yhteneväisiä, yhteensopivia ja helposti toisiinsa yhdisteltäviä tilasta riippumatta. Helppokäyttöisyys ja saatavuus on tärkeää myös kestävä kehityksen näkökulmasta.

Laitteiden säilytys, liikuteltavuus, latausmahdollisuudet ja työergonomia on huomioitava, jotta niiden käyttö olisi mahdollisimman vaivatonta. Teknisen laitteiston lisäksi on

suunnittelussa kiinnitettävä huomiota riittävään määrään monipuolisesti käytettäviä heijastuspintoja, joihin on mahdollista myös kirjoittaa ja kiinnittää.

4.4.1. Henkilökohtaiset ja lainattavat laitteet

Opetustilanteiden lisäksi opettajat käyttävät teknologiaa muun muassa oppilaiden yksilölliseen huomioimiseen, materiaalin luomiseen, tiedonhakuun ja arviointiin, sekä tehokkaaseen kommunikaatioon työyhteisössä ja oppilaiden huoltajien kanssa. Opettajilla tulisi siksi olla käytössään omat kannettavat tietokoneet luokkakohthaisten tietokoneitten sijaan. Opettajilla olisi silti hyvä olla käytössään isommat, luokkakohthaiset näytöt, jotka olisi helposti yhdistettävissä opettajien kannettaviin.

Oppilailla on käytössään henkilökohtaiset tietokoneet ja mahdollisuus saada käyttöönsä hiiri ja langattomat kuulokkeet. Oppilaat saavat mahdollisuuksia oppia monipuolisilla tavoilla; erilaisten oppimispelien avulla, sekä käyttää teknologiaa itseilmaisussa, luku- ja kirjoitustehtävissä ja luovissa harjoituksissa, kuten valokuvauksessa ja videoimisessa. Teknologian käytön harjoittelu kuuluu opetussuunnitelman tavoitteisiin. Oppilaiden tulee harjoitella tiedonhakua, lähdekriittisyyttä ja ohjelmointia. Teknologian käyttö tukee myös oppilaiden kykyä tutkivaan, itsenäiseen opiskeluun.

Koululla tulee olla ajantasaisia tablettitietokoneita, joilla oppilaat voivat pelata oppimispeljä ja tehdä muun muassa videoeditointia ja musiikkia. Ohjelmointia varten oppilaille tulee olla käytössä ohjelmoitavia robotteja.

Opettajien pöytien tulee olla nostettavissa ja laskettavissa työergonomian lisäämiseksi.

4.4.2. Esitysteknologia

Teknologiaa käytetään opetustilanteissa ja opetuskeskusteluissa opiskeltavien asioiden konkreettisempaan havainnollistamiseen muun muassa sähköisillä oppimateriaaleilla, simuloinneilla, 3D-mallinnusten, äänitteiden ja musiikin, sekä videoiden- ja kuvien avulla. Laitteiden tulisi olla tehokkaita ja toimivia ja ne tulisi sijoittaa niin että kaikilla on mahdollista tehdä, nähdä ja kuulla.

On tärkeää, että jokaisessa opetustilassa olisi ainakin yksi kiinteä näyttö/älytaulu tai useampi tilan koosta ja muodosta riippuen. Näyttöjen tulee olla kookkaita ja kuvan tulee näkyä tarkkana ja kirkkaana, jotta koko ryhmä hyvin näkee esitettävän asian. Näytöt tulee olla yhdistettävissä helposti tietokoneeseen, sekä dokumenttikameraan ja niihin tulee olla mahdollista piirtää ja kirjoittaa kynällä. Myös äänentoistojärjestelmään tulee kiinnittää

huomiota. Näyttöjen lisäksi luokissa tulisi olla erillisiä kirjoitustauluja, joihin voi kirjata muun muassa asioita, joita halutaan jättää pidemmäksi aikaa näkyviin.

Myös liikuteltavia näyttöjä olisi hyvä olla myös ennen kaikkea suurissa tiloissa. Koska liikuteltavat näytöt vievät lattiapinta-alaa, niitä ei tulisi kuitenkaan olla liikaa.

Auloissa olevat info-TV:t ja sähköinen ilmoitustaulu mm. oppilaskuntaa varten nopeuttaisivat tiedonkulkua. Nämä infotaulut on oltava molemmissa opetuspisteissä. Lisäksi henkilöstön sisäiseen tiedottamiseen olisi olla oma sähköinen infotaulu, joka myös toimisi molemmissa opetuspisteissä, Liljatiellä ja Jokirannassa.

Kaikki esitysteknologia tulisi saada tehtyä yhteensopivilla johdoilla ja kytkennöillä, jotta laitteistojen eri osat täydentäisivät toisiaan. Esitysteknologian tulisi olla myös helppo yhdistää mobiililaitteisiin.

4.4.3. Lavan teknologia

Lavan teknologian täytyy olla helposti käytettävissä ja muokattavissa erilaisia tilaisuuksia ja harjoituksia varten. Valo- ja äänentoistojärjestelmän tulee olla laadukas ja monipuolinen, mutta yksinkertainen.

Lavalla tulee olla vähintään yksi suuri näyttö/valkokangas ja siihen soveltuvat välineet.

Äänentoistolaitteiden tulee olla ajantasaiset ja sekä äänentoiston että valojen säätöä (miksaus) pitää voida tehdä yleisön keskeltä/takaa, jotta miksaaja pystyy helposti näkemään ja kuulemaan tarvittavat muutokset säädöissä.

Kaapelointi tulee saada suojattua ja piilotettua tehokkaasti.

4.4.4. Säilytys ja lataus

Teknologisten laitteiden tulisi olla aina helposti saatavilla ja kätevästi säilytettävissä lukittavissa kaapeissa tai kärriissä. Laitteille, kuten tietokoneille ja tablettitietokoneille tulisi olla saatavilla käytännölliset latausasemat, sekä luokkatilaan sijoiteltuna, että integroituna säilytyskaappiin- tai kärriihin.

Säilytyskaappiin- tai kärriihin integroitu latausasema mahdollistaisi jopa kaikkien laitteiden lataamisen yhtäaikaaisesti silloin, kun ne ovat säilytyksessä. Lisäksi latauspisteitä tulee olla tarpeeksi, jotta laitteet olisivat aina käytettävissä, vaikka olisivatkin latauksessa ja jotta tila olisi helposti muunneltavissa.

Oppilaiden omia laitteita varten tulee olla säilytyskaappi/kärry, jossa on selkeät hyllyt tai vetohyllyt jokaiselle laitteelle. Joka hyllyllä voisi esimerkiksi olla sähköpistoke ja yksi keinukytkin, josta nämä pistokkeet saa päälle ja pois.

Yhteiskäytössä olevat laitteet, kuten tablettitietokoneet tai robotiikkavälineet tulee olla helposti lainattavissa, palautettavissa ja siirrettävissä eri tiloihin.

TVT-vastaavilla tulee olla oma, lukittavissa oleva säilytystila tietoteknisille välineille, kuten mm. uusille tietokoneille ja tablettitietokoneille, sekä huoltoa vaativille välineille.

4.4.5. Teknologian käyttö kodin ja koulun yhteistyössä

Kodin ja koulun välistä keskustelua ja yhteistyötä tehdään jatkuvasti netissä Wilman kautta ja puhelimitse virkapuhelimella. Teknologiaa käytetään mm. yhteydenpidossa, tiedottamisessa, sähköisten lomakkeiden täyttämässä, oppilaan positiivisen palautteen antamisessa, kokeiden ja koetulosten merkitsemisessä. Oppilaat voivat kotona harjoitella erilaisten opetuspelien avulla, tehdä tehtäviä ja huoltajat voivat seurata lastensa edistymistä, kun digitaalinen tieto on saatavilla myös kotona. Yhteyttä tulee olla mahdollista pitää tarpeen kuvallisen etäyhteyden avulla, esim. Teamsin tai Meetin välityksellä. Etäpalavereja ja puheluita varten olisi tärkeää olla helposti saatavilla olevia hiljaisia, äänieristettyjä tiloja.

4.5. Koulun piha

Viertolan koulun pihan tulee kannustaa eri-ikäisiä oppilaita liikkumaan välitunneilla. Koulun laajentuessa pihalle tarvitaan lisää virikkeitä ja kenttiä. Pihaleikkivälineiden määrä tulee suhteuttaa koulun tulevaan oppilasmäärään. Alakoululaisille koulun pihalla tulisi olla useampi erilainen kiipeilyteline, karuselleja, liukumäkiä, erilaisia keinoja, kuten esimerkiksi normaaleja- ja hämähäkkikeinoja, useita koripallotelineitä, jalkapallohäkki, maahan upotettuja trampoliineja sekä avoin tekonurmikenttä. Avoimella kentällä tulee olla tarpeeksi jalkapallomaaleja sekä tilaa järjestää monipuolisia liikuntatunteja. Kenttää hyödynnetään talvisin esimerkiksi luistelukenttänä. Isommille oppilaille pihalla tulisi olla myös erilaisia virikkeitä, kuten betonisia pingispöytiä, kaukalo, jossa kiinteät sählymaalit alhaalla ja ylhäällä koripallokorit, ulkokuntosali sekä parkour-alue. Lisäksi koulun piha-alueella tulisi olla juoksurata tai -suora ka pituushyppypaikka..

Koulun piha on välituntien lisäksi oppimista ja leikkimistä varten. Koulun pihalla tulisi olla tarpeeksi penkkejä ja tuoleja, joita voi hyödyntää oppimisen tiloina. Pihalla tulee olla

kasvillisuutta, kuten kasveja, puita ja nurmikkoja. Koulun pihalla tulisi olla myös suojaista paikka oppilaiden kasvimaalle, joka sisältää kasvulavoja. Maahan tulee maalata virikkeitä oppimista ja leikkimistä varten, kuten maahan maalattu tervapata, kertotaulurata tai -ruudukko sekä "liikennepuisto tai -rata.". Lisäksi pihalla tulee olla katoksia, joiden alla voi olla joitain virikkeitä, kuten esimerkiksi pingispöytä.

Turvallisuuden näkökulmasta koulun piha-alueen suunnittelussa on huomioitava pihan avoimuus ja mahdolliset valvontaan liittyvät riskitekijät. Piha-alueen on oltava helposti valvottava ilman kuolleita kulmia. On tärkeää, että pihalla on selkeä pyörä- sekä skoottiparkki. Yläkoululaisten mopoparkki tulee sijaita niin, että mopoilla ei ajeta koulun piha-alueen läpi. Lisäksi henkilökunnalle tulee olla riittävästi parkkipaikkoja. Turvallinen ja selkeästi ohjattu saatto- ja huoltoliikenne tulee huomioida suunnittelussa. Koulukyytien odotuspaikalla tulisi olla katos.

Koulun oppilaiden lisäksi koulun pihaa käyttävät alueen asukkaat. Ulkokuntosali palvelisi liikuntatuntien lisäksi myös alueen asukkaita ja urheiluseuroja, jotka käyvät koululla. Lisäksi ulkokuntosali vähentäisi tarvittaessa koulun liikuntasalin käyttötarvetta. Koulun pihalla oleva tekonurmikenttä mahdollistaisi monipuoliset liikunta- sekä välitunnit koulun pihalla, jonka lisäksi se olisi myös urheiluseurojen harrastuskäytössä. Frisbeegolfrata suosittuna ulkoliikuntalajina olisi alueen asukkaiden mieleen ja kannustaisi alueen asukkaita sekä oppilaita liikkumaan yhdessä. Toimiva piha-alue on lähialueiden asukkaiden ja eri toimijoiden luonnollinen ja viihtyisä kohtaamispaikka.

5. Koulupäivän rakenteen kuvaus

Koulupäivän rakenteen muotoutuminen on kesken. Tarvitsemme sen päättämiseen aineenopettajakokemusta ja lisää aikaa yhteiseen pohdintaan.

Koulupäivän rakenteessa tulisi huomioida pienet ja isot oppilaat sekä luokanopettajien ja aineenopettajien yhteistyön mahdollistuminen.

Oppitunnit koetaan toimivammiksi kaksoistunteina (2x45min). Alakoulussa toivotaan säilyvän kaksi pitkään välituntia-rakenne. Alakoulun koulupäivät toivotaan alkavan mahdollisimman aikaisin jotta mahdollistuu tehokkaiden jakotuntien pito useana päivänä viikossa.

Välituntien toivotaan porrastuvan siten, että alakoulu ja yläkoulu ulkoilisivat eri aikaan tai eri alueilla. Yläkoululaisille mahdollistetaan myös sisävälitunteja, joita varten on oltava selkeästi osoitettavat yhteiset käytävätilat välitunteja varten. Yläkoululaisilla on silti päivittäin vähintään yksi pakollinen ulkovälitunti. Kännykän käyttö välitunneilla ja käytävillä aiheuttaa todennäköisesti ongelmia jos se kielletään myös yläkoululaisilta, tähän pitää miettiä valmis ratkaisu.

Ruokailut voisivat olla sekaisin ala- ja yläkoululaisten osalta, mutta tärkeää olisi, että ruokailun jälkeen olisi ns. joustava välitunti, jolloin ruokailu ei olisi keskellä oppituntia, vaan lounaan jälkeen alkaisi aina välitunti.

Yhteisöllisyyden ongelma, jota emme haluaisi syntyvän kahden aikavyöhykkeen myötä, on yhteisen ajan puuttuminen luokanopejen ja aineenopejen välillä sekä ala- ja yläkoululaisten välillä. Haluaisimme keksiä mallin, jossa mahdollistuu eritymisyyks vain osaksi koulupäivää. Yhteiset ulkovälitunnit mahdollistavat myös oppilaiden vuorovaikutuksen ylä- ja alakoululaisten kesken. Olisi hienoa, jos pystyisimme osallistamaan yläkoulun oppilaita alakoulun välituntitoimintaan. Yläkoululaiset voisivat järjestää alakoululaisille tempauksia ja mukavaa puuhaa esim. välituntien ajaksi. Koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin ja aikuisten oppivan yhteisön toteutumiseksi on välttämätöntä, että koulupäivän aikana on luonnollisia, arkisia kohtaamisia kaikkien koulun aikuisten kesken. Opettajille pitkä yhteinen välituntiaika antaa myös mahdollisuuden keskustella kaikkien kollegoiden kanssa.

Lukujärjestysten teossa on olennaista mahdollistaa yhteisopettajuus ja työparityöskentely sekä yhteistyömahdollisuudet vuosiluokkien sisällä. Alakoulun valinnaisaineet omien luokanopettajien opetettaviksi antaisi lisää liikkumavaraa lukkarin sisällä. Lisäksi tärkeäksi koettiin erityisluokkien ja yleisopetuksen yhteistyön mahdollistaminen, joka lisäisi yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta ja varmistaisi kaikille oppilaille yhdenvertaisen kohtelun.

Koulupäivän rakenteen ja tilojen tulee mahdollistaa kielikylpyluokkien yhteistyö muiden kielikylpyluokkien sekä suomenkielisten luokkien kanssa.

Polikliinisessa opetuksessa koulupäivän rakenne määräytyy pitkälti oppilaiden kunnon ja ryhmien koostumuksen mukaan. Koulupäivän rakennetta ja mahdollisia muutoksia muokataan tarpeen mukaan pitkin lukuvuotta.

6. Johtaminen

Viertolan yhtenäiskoulussa toimii johtoryhmä, johon kuuluu kaikki koulun rehtorit; rehtori, virka-apulaisrehtori, apulaisrehtori ja vararehtorit sekä muita opettajajäseniä.

Tärkeä johtamistyön tavoite alussa on luoda yhteinen yhtenäiskoulun toimintakulttuuri, johon kaikki toimijat osallistetaan ja siten sitoutetaan.

Lähempänä yhtenäiskoulun valmistumista luodaan tässäkin suunnitelmassa olevan arvopohjan pohjalta uuden henkilöstön kanssa yhtenäiskoulun arvopohja, jonka varaan toimintakulttuurimme rakentuu.

Kaiken johtamistyön punaisena lankana on yhdessä tekeminen, luottamus ja läpinäkyvyys.

7. Tarinat

7.1. Oppilastarina

Koulun oppilaat ovat osallistuneet yhtenäiskoulun suunnitteluun heti alusta pitäen. Seuraava tarina on kirjoitettu oppilaiden toiveiden ja kommenttien perusteella.

Tänään me tultiin kouluun skunteilla kavereiden kanssa. Skuntit jätettiin niiden omaan parkkiin. Me oltiin ajoissa ja ehdittiin kiipeillä ja keinua ennen kuin kello soi. Kun kello soi, mentiin sisään ja mä riisuin mun vaatteet naulakkoon. Pipolle ja hanskoille on nykyään oma lokero ja takille ja ulkohousuille kanssa.

Sit kun menin luokkaan, niin mä hain penaa lin mun laatikosta ja istuin omalle paikalle. Joskus luokkien seinät on auki, mutta nyt ne on kiinni, koska meillä on koe. Meidän luokka on tosi kiva, koska se näyttää vähän olohuoneelta. On pehmeitä mattoja, sohva ja kirjahyllyjä. Seinät on maalattu ja verhoissa on kivoja kuvia. Ja saa ite valita aina joskus missä istuu! Kerran menin matolle makoilemaan lukutunnilla.

Ope alkoi selittää kokeesta, ni mä käännyn sinne päin. Pyörivä istuin on aika kiva, kun on helpompi kääntyä. Kun on koe, niin saa käyttää pulpettisermejä eikä kukaan muu näe mitä mä teen vaan saan keskittyä rauhassa. Meidän luokassa on rauhallista ja lämmintä.

Välkällä mennään pelaamaan jalkapalloa häkkiin kavereiden kanssa. Se on hyvä, kun pallo ei lennä minne sattuu. Välkällä vois myös pelata korista, frisbeegolfia, kiipeillä ja hyppiä hyppynarulla. Talvella voi luistella tai laskea lainapulkalla mäkeä.

Nykyään kaikki syö ruokalassa. Se on isompi kuin ennen. Ruokaa pystyy ottamaan monesta paikasta eikä tarvii jonottaa niin kauan. Eikä tarvii jonottaa, kun vie astiat pois, koska siinäkin on linjasto ja kaikki palauttaa astiat nopeemmin. Eikä meteli satu korviin. On kiva, kun joskus mun isovelj syö ruokalassa samaan aikaan.

7.2. Opetarina

Koulun opettajat ja henkilökunta ovat osallistuneet yhtenäiskoulun suunnitteluun heti alusta pitäen. Seuraava tarina on kirjoitettu henkilökunnalle toteutetun kyselyn vastausten pohjalta.

Saavun koulun pihaan. Jätän pyöräni lukittavaan pyöräkatokseen ja astun kouluun sisään oman soluni ulko-ovesta. Jätän ulkovaatteet jo eteisessä lukittavaan kaappiin. Kuljen tästä ovesta myös kesken päivää välituntivalvontaan ja ulkovaatteet ovat silloin järkevästi lähellä.

Lähden kävelemään kohti henkilöstöhuonetta. Aulassa on avaraa ja valoisa isojen ikkunoiden ansiosta. Ihailen joka kerta taloon astuessani oppilaiden kuvataidetoita, joille nykyään on näyttelytilaa ympäri koulua. Henkilöstötilat sijaitsevat koulun keskiössä ja moikkaan jo paikalle tulleita kollegoita iloisesti.

Onneksi pukuhuone- ja suihkutilat ovat nykyään henkilöstön tiloissa! Vaihdettuani vaatteet pyöräilyyn jäljiltä, laitan tavarani omaan kaappiini, vien eväät jääkaappiin ja kaadan itselleni kupposen kuumaa kahvia. Istahdan hiljaisen työn tilan nojatuoliin kannettavan tietokoneen kanssa käymään läpi päivän suunnitelmia ja Wilma-viestejä. Vilkaisen info-TV:stä tätä päivää koskevat tiedot. Tulostan vielä viimeiset paperit ja nappaan ne kopiointihuoneesta matkalla luokkaan.

Solussa tervehdin kollegoita, joiden kanssa työskentelemme yhdessä. Tänään emme avaa luokkien väliseiniä heti, sillä ensimmäisellä tunnilla on matematiikan koe ja haluamme turvata lapsille hyvän työrauhan. Ihmettelen päivittäin, miten hyvin lasiseinät eristävät ääntä.

Seuraavalla tunnilla on käsitöitä ja silloin avamme luokkien väliseinät. Olemme onnistuneet palkittamaan käsityötunnit ja saamaan käsityön aineopettajan kanssamme samanaikaisopettajaksi yhdeksi tunniksi viikossa. Yhdessä luokista on ohjaaja tällä tunnilla ja näin saamme jaettua ohjaajan resurssia paremmin. Lapset kokoontuvat yhteen kuuntelemaan ohjeet, jonka jälkeen ryhdymme

työskentelemään kolmessa tilassa. Kaikki aikuiset auttavat kaikkia lapsia. Jokaiselle oppilaalle on solussa oma paikka, mutta käsityötunnilla he saavat valita vapaammin, missä työskentelevät.

Välitunnin koittaessa lapset lähtevät ulos ja itse lähden tauolle henkilöstöhuoneeseen, sillä minulla on valvonta vasta seuraavalla välitunnilla. Moikkaan matkalla yläkoulun oppilaita, jotka asettuvat juuri sisävälituntialueen nojatuoleihin ja pingispöydän ääreen. Henkilöstöhuoneessa vaihdetaan kuulumisia ja jaetaan ideoita. Yhtenä päivänä kuulin yläkoulun matematiikan opettajan kertovan suunnitelmistaan ja päätin ehdottaa samaa ideaa omalle tiimilleni! Joskus tarvitsen tauon äänistä ja liikkeestä, ja silloin voin vetäytyä hiljaiseen mökkikylään levähtämään.

Välitunnin loppuessa laitamme luokkien väliseinät taas kiinni, sillä jakaannumme tiloihin harjoittelemaan kolmea kevätjuhlaesitystä. On hienoa, kun koulumme tilat mahdollistavat yhteistyön ja samanaikaisopettajuuden, mutta myös pienempiin ryhmiin jakautumisen.

Ruokailun koittaessa siirrymme jonoon nopeammin kuin ennen, sillä käsienvesupisteitä on tarpeeksi. Ruokalan äänimaisema on rauhoittunut entisestä. Ruokalinjastot vetävät ja vaikka ruokalassa syö samaan aikaan satoja lapsia, pysyy melutaso maltillisena. Enää ei tarvitse miettiä, minne mahdumme syömään, vaan kaikille luokille riittää omat pöydät.

Päivä sujuu hyvin. Iltapäivällä siirryn luokasta solussamme sijaitsevaan työtilaan jatkamaan tulevan viikon suunnittelua, sillä kollegani tarvitsee kaksi luokkatilaa käyttöönsä klo 14-16 väliseksi ajaksi.

7.3. Huoltajatarina

Viertolan koulun vanhempainyhdistys kirjoitti alla olevan kuvauksen.

Aamulla yksi koululainen oli kipeänä, joten näppärästi wilman kautta tein poissaoloilmoituksen. Toïssä katsoin työkalenteristani sopivan ajan vanhempainvartille. Wilman kautta olikin laitettu linkki valittaviin ajankohtiin, joita olikin mukavasti niin päiväsaikaan kuin illalla. Päivällä tulikin vielä luokanopettajalta viestiä poikkeusaikatauluista, mitkä laitoin ylös omaan puhelimeen. Wilman kautta viestintä on sujunut hyvin koulun ja vanhempien välillä.

Saatoin toisen lapsen kouluun pyörällä. Koulun ympäristössä on hyvin huomioitu pyörätiet, turvalliset tienylitykset ja selkeä reitti pyörätelineille, joihin on helppo koululaisten jättää pyörät, scootit ja muut kulkupelit parkeihin. Huomasin tutun vanhemman pysähtyvän autolla pysäköintipaikkaan, johon voi koululaisen turvallisesti jättää auton kyydistä.

Iltapäivällä kävelin koululle hakemaan lasta iltapäiväkerhosta. Lapset juoksentelivat koulun pihalla ja näytti olevan mukavat leikit menossa. Osa lapsista oli keinumassa, osa kiipeili ja jotkut pelasivat

palloa. Koulun pihalla on paljon mukavaa tekemistä lapsille ja välitunnilla on helppo purkaa energiaa. Hain oman lapseni ja keskustelin hetken valvojan kanssa. Toisella lapsella olisi ollut koulun jälkeen harrastustoimintaa koulun tiloissa. Menimme lapsen kanssa kävellen kotiin. Lapsi iloisesti kertoi päivän tapahtumista ja hypähteli kotiin päin. Koulussa on erilaisia tiloja ja jokaiselle lapselle löytyy omaan temperamenttiin ja tilanteeseen sopiva tila oppimiseen. Tämän ansiosta myös herkemmin äänistä ja sosiaalisista tilanteista kuormittuva lapsi jaksaa kotona paremmin. Illalla oli tiedossa 1-luokkien järjestämä oma ilta vanhemmille ja oppilaille. Tämänkin järjestäminen sujui jouhevasti ideasta toimintaan. Koululla ollaan avoimia ja innostutaan pienemmistäkin yhteishenkeä luovista tapahtumista. Mukavaa kun luokkien opettajatkin osallistuivat tapahtumaan.